

No. 118

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Re-entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

— VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, MONDAY, JUNE 18, 1945 — PONEDJELEJK, 18. JUNIJA, 1945 Telephone: Chelsea 3-1242

86. DIVIZIJA SE JE VRNILA

V nedeljo se je iz Evrope vrnila cela 86. divizija ameriške tretje armade, ki se je borila v Franciji in Nemčiji. — Poslana bo na pacifiško bojišče.

86. divizija je bila prvočno izvežbana za vojno na Pacifik, pa je bila poslana v Francijo v času, ko je v decembriu feldmaršal von Rundstedt pričel, nenačoma svojo ponesrečno ofenzivo. Divizija šteje 14,289 častnikov in vojakov, ki so vse veseli, da so se vrnili na svojo rodno zemljo, da vidijo svoje drage. Njih bivanje v Ameriki pa bo jaka kratko, kajti poslani bodo tja, kamor so bili že takoj spopetka namerjeni, na Pacifik, da pomagajo premagati Japonec.

86. divizija je bila zadnja poslana v Evropo in se je prva vrnila v celoti. Ravno tako bo tudi prva poslana na Pacifik v celoti po načrtu, da se na Pacifik prepelje tri milijone vojakov.

Svoj posel je 86. divizija izborni izvrnila. Tretji armadi generala Pattona je bila dodeljena v februarju in je v 42 dnevih bojev vjela 77,000 nemcev. Borila se je s 15. armado v bojih za Reno, s prvo v bojih za Ruhr, s tretjo in sedmo v bojih na Bavarskem.

Divizija se je pripeljala na štirih transportnih parnikih v newyorško pristanišče, kamor so drugi štirje parniki pripeljali nadaljnih 6737 vojakov iz Evrope.

Oti divizijskega poveljnika generala Harrisa M. Melaskyja do zadnjega vojaka vsi vedo, da bodo v Združenih državah ostali le malo časa, namreč samo 30 dni, nato pa bodo dne. Toda v dolgih vrstah so odhajali na ferry, ki so jih prevažale v New Jersey, od tam pa se vrnili na Hudson.

Trije parniki so pristali na pomoli na Hudsonu, zadnji parnik, ki je prišel, Marine Fox, pa je ob pomolu v Stapleton, S. I.

Prvi vojaki so s parnikov stopili na suho v 10. dopoldne. Toda v dolgih vrstah so odhajali na ferry, ki so jih prevažale v New Jersey, od tam pa se vrnili na Hudson. Njihovo razpoloženje najbolj izraža napis, na zastavi transprotnega parnika Generala Brooke, ki se glasi: "E. T. O. (European Theatre of Operation) to Tokio." Vsi vedo, kar je rekel njihov general, da so "guinea pigs". To so predstraža milijonov vojakov, ki bodo prišli za nji.

GEN. EISENHOWER ZAGOVARJA RUSE

General Dwight D. Eisenhower je odločno zavrnil vso domnevjanje, da so prijateljski odnosi med Sovjetsko unijo in zapadnimi zavezniki nemogoči. Rekel je, da ima dovolj iskušnje z Rusi in da samo diplomati ovirajo prijateljsko sodelovanje z Rusi.

General Eisenhower je imel zadnjo časnikarsko konferenco v Parizu, predno se je z aeroplano odpeljal v Združene države.

Nek časnikar je generalu Eisenhoweru stavljal vprašanje:

"Zadnje čase je bilo mnogo govorjenja o nemškem upanju, da se bodo zavezniki sprekli. Po mnogih krajih govorite o rusko-ameriški vojni. Ali je kaj v vaši iskušnji z Rusi, kar bi vas dovedlo do mnenja, da ž nimi ne moremo popolnoma sodelovati?"

TREBA JE DAROVALCEV

KRVI!

Plazma RDEČEGA KRIŽA redi življeno sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebni so na tisoče darovalcev krvi. Dajte piat krvi, da rešite življeno."

Na to vprašanje je general Eisenhower odgovoril:

"Po mojem mnenju nič Sam sem se prepričal, da je vsak posamezni Rus najpriznejša osebna na svetu. Rusi radovati z nami in se z nam smejte. Rad se smeje in govoriti sem z mnogimi angleškimi častniki in so istega mnenja. Radi vidijo veselo življeno in prepričan sem, da imajo zaveznike radi in so zelo veseli, če nas vidijo.

"V takem ozračju ima svoj učinek. Mir, če greš v njegovo glòbino, je pri vseh narodih sveta, ne pa z trenutek pri kakem političnem voditelju, ki skuša usodo svoje dežele voditi po gotovi črti. Če so vsi naroči prijatelji, bomo imeli mir.

Po mojem mnenju so Rusi prijatelji. Vem, da so vsi častniki, ki sem jih srečal. Vstavljam sem se in govoril z njimi s pomočjo tolmača in tudi z nekaterimi vojaki. Videl sem jih, da se hočejo veseliti življena. Življena se ne morete veseliti, če se plazite po blatu, snegu, ledu in d ežu. Na ta način se ni mogoče veseliti življena."

DIPLOMATIČNI ŠKANDAL

Zeneva, 13. junija. O.N.A.

Disciplinarne preiskave so v teku proti najmanj dvema članom švicarskega diplomatičnega osoba na podlagi tožbe, da so pomagali nacistom. Najhujše obtožbe so proti bivšemu sekretarju švicarskega poslanstva v Budimpešti Harold Fellerju, o katerem se ne ve kje se zdaj nahaja. Dokazano je bilo, da je Feller skrival naciste v svojem stanovanju in da je tudi skrival njihova imetja — stvar so dognali ruski častniki na licu mesta. Švicarski desničarski listi obtožujejo Ruse, da so "brutalizirali" Fellerja, a rusko časopis je odgovarja, da je švicarska vlada pro-fašistična.

Kupite en "extra" bond danes!

Nemci so skrili trupla veljakov v solnem rudniku pri Bernterode

Iz ameriškega glavnega stanja v Wiesbadenu v Nemčiji naznanja poročilo, da so Amerikanci v nekem solnem rudniku pri Bernterode našli trupla pruskega kralja Fridrika Velikega, nemškega cesarja Frierika Viljema ter feldmaršala Paula von Hindenburga in njegove žene. Njihove krste so spravili v rudnik, da jih obvarujejo pred Rusi.

S krstami v rudniku so bile tudi pruske kraljevske dragoceneosti, ki so bile shranjene v mnizu v Potsdamu in ki predstavljajo velikansko vrednost. Tam je bilo tudi 225 vojaških zastav iz starih pruh.

Tekom vojne so v rudniku izdelovali municijo, kjer je bilo zaposlenih 2000 delavcev, ki so izdelali 400,000 ton municije.

BELCIJCI PROTI KRALJU LEOPOLDU

Belgijski delavci so zagrozili, da bodo vstavili ves obrat in promet v deželi in politične stranke levice in delavske unije so pozvali svoje člane, da se postavijo v "samoobrambo" proti poiskusu, da bi kralj Leopold zopet s silo hotel zaseseti prestol.

"Smrti Leopoldu! Obesite ga!" so krčali Valluni (francosko govoreči Belgijci), ki so se zbrali okoli spomenika "ravnega orla" pri Waterloo, da obhajajo spomin na Napoleonov in praznik 18. junija, 1815. Nikdo še ni ničesar storil, da bi bil sestavljen novi kabinet, ko je v soboto odstopil Achillo van Acker s svojim kabinetom v protest proti sklepku kralja Leopolda, da se vrne iz Salzburga, kjer je pod varstvom ameriške armade, kadar je bil osvobojen iz nemškega ujetništva.

Belgijska generalna delavska organizacija je naznana, da se bo poslužila vsakega sredstva, ki ji je na razpolago, da prepreči "nazadnjaško delo", ki je v zvezi z vrnitvijo kralja Leopolda. Federacija pravi, da eno med temi sredstvi je splošna stavka. Federacija pravi, da kraljev povratki pomeni nazadnjaštvu in podporo fašizmu.

Ako se mu posreči, bo Parri prišel podtalni vodja v Evropi,

ki bo prevzel mesto ministra predsednika. Po poklicu je profesor in je poznani kot prvi boritelj proti fašizmu.

Zadnja ovira pri sestavljanju kabineta je bila odstranjena na seji šest strank, ki tvoje odbor naravnega osvobojanja. Poglavitno vprašanje je bilo notranje ministrstvo, v čemer področje spada policija, kateri tudi civilna uprava poleže deželi. To mesto bo najbrže obdržal Parri sam, da pa odstrani vsako nasprotno, bo za svoja podtaljka imenoval enega socialističnega voditelja v severni Italiji.

Ako se mu posreči, bo Parri prišel podtalni vodja v Evropi, ki bo prevzel mesto ministra predsednika. Po poklicu je profesor in je poznani kot prvi boritelj proti fašizmu.

Glavni urad belgijske socialistične stranke, h kateri pripada van Acker, je odobril odstop kabineta ter naznani, da bodo nastopile vse stranke, ako bi se hotel kralj Leopold vrnil.

Zadnja ovira pri sestavljanju kabineta je bila odstranjena na seji šest strank, ki tvoje odbor naravnega osvobojanja. Poglavitno vprašanje je bilo notranje ministrstvo, v čemer področje spada policija, kateri tudi civilna uprava poleže deželi. To mesto bo najbrže obdržal Parri sam, da pa odstrani vsako nasprotno, bo za svoja podtaljka imenoval enega socialističnega voditelja v severni Italiji.

Hamamaeu je drugo največje mesto med Jokohamo in Nagajo. V Hamamaeu so velike tovarne za aeroplane ter velike delavce za popravila železniških voz in lokomotiv. Omota je največje japonsko domačo pristanišče in v njem izdelujejo vojaške kemikalije in umetno olje. Jokkaiči je veliko pristanišče ter ima velike industrijske zgradbe, h kateri pa Nemci ne bodo imeli več prispevki. Ti Nemci, katerih dom je v Krkonoših, bodo odpotvali v Rusijo, kjer bodo delali in opravljali druge dela — izključno le fizične kakovosti.

Škodove tovarne so do osemdeset odstotkov razdeljene, toda, kakor se javlja iz Plzna, jih bo vlada kmalu popravila in prenovila z pomoko domačinov. Nemci, kateri so še na Češkem, so sedaj zaposleni z popravami škode, katero so Nemci sami povzročili. Deset tisoč Nemcev so Čehi poslali iz Brna v Moravijo, v Zlin, kjer so velike čevljarske tovarne bratov Baba. Te tovarne sedaj obratujejo, kakor pred vojno, in vsi izdelki se pošiljajo v Rusijo.

Hamamaeu je drugo največje mesto med Jokohamo in Nagajo. V Hamamaeu so velike tovarne za aeroplane ter velike delavce za popravila železniških voz in lokomotiv. Omota je največje japonsko domačo pristanišče in v njem izdelujejo vojaške kemikalije in umetno olje. Jokkaiči je veliko pristanišče ter ima velike predmestne zgradbe, h kateri pa so Nemci sami povzročili. Deset tisoč Nemcev so Čehi poslali iz Brna v Moravijo, v Zlin, kjer so velike čevljarske tovarne bratov Baba. Te tovarne sedaj obratujejo, kakor pred vojno, in vsi izdelki se pošiljajo v Rusijo.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomočnemu odboru. 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

KAJ PIŠEJO NEMŠKI ČASOPISI V AMERIKI

Milwaukee, 15. junija. O.N.A.

— V Milwaukeej izhaja eden od sedmeh nemških dnevnikov v Zedinjenih državah, pod imenom "Milwaukee Deutsche Zeitung". Ta list je pa razstavljen po Nemčiji čisto nedolžno predložil, naj postane nemški Reich 49. ameriška država. Fellerju, o katerem se ne ve kje se zdaj nahaja. Dokazano je bilo, da je Feller skrival naciste v svojem stanovanju in da je tudi skrival njihova imetja — stvar so dognali ruski častniki na licu mesta. Švicarski desničarski listi obtožujejo Ruse, da so "brutalizirali" Fellerja, a rusko časopis je odgovarja, da je švicarska vlada pro-fašistična.

Dne 25. aprila je ta nemški list — teden dni potem, ko je bil sam general Eisenhower in mnogi drugi nemških generalov obiskoval taborske v

JUGOSLOVANSKE VOLITVE

Poročilo na "Rdečo zvezdo" v Moskvi naznanja, da so bile za Jugoslavijo odrejene volitve, pri katerih bodo ženske volile prvič, kakor tudi vsi vojaki, ne glede na njih starost. Volilo bo mnogo partizanov, ki še niso starci niti dvajset let.

Isto poročilo dodaja, da je bilo od 15,000,000 prebivalstva v Jugoslaviji ubitih 1,700,000 ljudi.

Strupeni plini najdeni v Nemčiji

Zavezniški so v Nemčiji našli več stotisoč bomb napolnjene z novim strupenim plinom, ki je znan pod imenom "drovo z zelenimi obroči".

Hitler je nameraval ta plin takoj v pričetku vojne rabiti proti Rusom, toda so ga od tega odvrnili častniki njegovega generala štaba. Vsled tega je tudi Winston Churchill leta 1942 posvaril Nemčijo, da bodo zavezniški rabili strupene pline proti nemškim mestom, ako bi Nemci pričeli plinsko vojno.

Drugače pa se domneva, da bi se bili Nemci poslužili plina samo v slučaju, da bi ga najprej porabili zavezniški.

Velikanski vihar v Avstraliji

Vsled silovitega viharja, ki je divjal po obrežnih krajih v New South Wales v Avstraliji, je 8000 ljudi brez strehe. Radio v Melbourne poroča, da je bilo najmanj šest ljudi ubitih.

Zračni napad na japonska mesta

Okoli 400 superbombnikov B-29 je včeraj vrglo okoli 3000 ton bomb na industrijska središča na japonskih otokih Kijusu in Honšu.

Bombniki so napadali več tisoč majhnih delavnic in tovarne v Jakkaiči in Hamamaeu na Honšu ter v Omuti in Kagošimi na Kijusu.

ne vojne tovarne v okolici Nagoe.

Rekonstrukcija na Češkem

Nacionačizacija podjetnih v vseh bančnih zavodov

Praga, 13. junija. — Pokrajina Krkonošev, katero so Nemci imenovali "Sudeti", ne bodo nikdar več nemška, in tukaj v bodoče tudi nemški tehniki, inženirji, itd., ne bodo več pribajali. Tako izjavila minister za narodno vzgojo, Zdenek Nejedly, povodom svojega predavanja, ki se je vrnilo te dni v praskem tehničnem zavodu. Tem povodom je dejal, da se bode v Krkonoših razvila velikanska naročna industrija, h kateri pa Nemci ne bodo imeli več prispevki. Ti Nemci, katerih dom je v Krkonoših, bodo odpotvali v Rusijo, kjer bodo delali in opravljali druge dela — izključno le fizične kakovosti.

Kedaj se obnovi poštna zveza med Združenimi državami in Jugoslavijo, dosedaj še ni znano.

Obilo pšenice

Farmerji v Kansusu se pripravljajo, da pospravijo drugo največjo žetev pšenice v zgodovini kakih 215,000,000 bušiljev.

Sedaj potrebujejo samo 20 tisoč delavcev; 2000 trukov ter mnogo živilskih znamk za prehrano več tisoč delavcev; več tisoč trukov za prevažanje pšenice na trge v prostor, kjer je mogoče držati pšenico, predvsem na odprtih poljih na trgu.

Brez vsakega občutka in z votlim glasom je 37 let star Peter Back ameriški komisiji priznal, da je vstrelil nekega ameriškega letalca, ki se je spustil z letalom na tla blizu vasi Priest v Nemčiji v

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakmer, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAZENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.; ZA POL LETA — \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemni soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1843

Pričetek

Vsek naravni razvoj in njega posledice, imajo svoj pričetek in tudi neizogibljiv konč. Zgodovina človeškega razvoja sega — v kolikor je dognano, — v preteklost razvoja zemlje, lebornih 30,000 let, oziroma do konca ledene ali glacijsalne dobe na severni poluti. Od tedaj naprej se je človeško prebivalstvo razvijalo tekom neprstanih vojn vse do današnjih dneh tako, da se je medsebojno bojevalo, in se kljub temu ni iztrbilo in zatrlo. Toda vsaka vojna se mora končati in tako se tudi sedanja svetovna vojna bliža svojemu začasnemu koncu. Vsakemu koncu vojne pa sledi neizogibna — inflacija v gospodarskem smislu, tako, da ponujajo konč vojne vedno pričetek inflacije, katera se je pričela že pojavljati tako pri nas, kakor tudi v vseh ostalih deželah, v katerih je prva stvar podjetništva ta, da skrbi le za svoje lastne dobičke. Nekoliko inflacije (ali deflacji) se je tudi pri nas pričelo in sicer v raznih krajih na posebne načine.

Tako se, na primer, poroča iz malega mesta Seneca v državi Illinois, da tamkaj že imajo pravo deflacijsko, katera se bode brezvomno pojavila v mnogih krajih. Seneca je mašno mesto ob reki Illinois, kakih 75 milj južno od mesta Chicago. Tam so sedaj napočeli oni časi, kakoršnji se bodo prej ali slej pojavili tudi v neštetih drugih mestih, katera so izborni napredovala tekom vojne.

Pred vojno bilo je mestece Seneca le mali trg ali vas, kjer je živilo baš 1235 prebivalcev. Radi vojne je pa število prebivalstva kmalu naraslo na 10,800 ljudi, kajti tja je prislo vse polno delavev, kateri so izdelovali razne vojne potrebščine. Teh potrebščin se pa sedaj radi končane sedanje vojne v Evropi, več ne potrebuje, in tako je mestece Seneca nastopilo zopet svojo pot nazaj, v srečne predvojne čase vsestranskega miru in počivanja. Ko je leta 1942 prišlo v Seneco kar cela vojska delavev, med katerimi je bilo tudi 3000 žensk, našli so tamkaj tipično podeželno mestece, z običajno glavnou ulico ali Main Street; tamkaj so imeli pred vojno le eno gledišče, katero je vsake sobote kazalo razne premikujoče se slike; policijo je predstavljal le en sam policaj, ki je bil istodobno tudi svoj načelnik; uniforme sploh ni imel, temveč le običajni policijski znak; tamkaj so imeli le eno šolo, oziroma navadno ljudsko šolo in malo višjo šolo v istem poslopju; imeli so tudi svojo gasilno družbo, ki pa je štela le osem ognjegascov, kateri so bili istodobno tudi lastniki par prodajalnic in farmerji.

Potem je pa podjetništvo, ki je imelo z vlogo pogodbo za gradnjo LST tankov (Landing Ships Tanks), tamkaj odbralo veliko zemljišče, kjer so zgradili delavnice, tovarne, itd., katere so veljale lepo sveto denarja v znesku 200 milijonov dolarjev. Vsi prebivalci mesta so dobili na razpolago ves denar (od vlade), kar so ga potrebovali, za takojšnjo gradnjo stanovanjskih hiš za delavce, za ustanovitev novih prodajal, nabava potrebnih hrane in tudi vsega kar je potrebno za razvedrilo delavca, tako v obliki "bar", gledišče, zabavišče, plesnišči, itd.

Dne 16. t. m., bodo v Senecu splovili zadnjo tankovsko ladijo, ki bode potem odplovila po reki Seneca na Mississippi in dalje v Mehikiški zaliv, in takoj na to, se mora Seneca vrniti v svojo predvojno vsakdanjo idilo.

Od zgoraj omenjenih 10,800 delavev, jih je ostalo sedaj le še 3000; vsi drugi so že odpotovali v druge kraje, kjer se v tovarnah še vedno lahko dobi delo. Zopet drugi so odšli v kraj, kjer so delali pred pričetkom vojne, in zopet drugi so izjavili, da gredo sedaj — na počitek. Od ostalih 3000 delavev, jih je ostalo le še 250 za nedoločen čas in njih naloga bodo skrbeti za to, da se ostanejo dragi stroji in tudi tovarniški poslopja na svojih mestih in da jih nihče ne poškoduje ali pa "odnese".

Hiše, v katerih so delavci stanovovali, so že skoraj prazne. V mestu, se tekmo vojne imeli kar sedem šol, in te so sedaj prazne, razun ene. Štiri šolska poslopja je tekmo vojne zgradila vlada. — Od enajstih velikih trgovin, oziroma prodajalnic, ostale so le tri. Gledišče, v katerem so se vrstile dnevne predstave, bode v nadalje pripeljalo le po eno predstavo na teden. V mestu je bilo tudi pet saloonov, — toda vseh pet še vedno posluje, in v saloonih je sedaj mogoče videti bartenderja ... kar je bilo preje uprav nemogoče, kajti marljivi "odjemalci" so stali pred baro kar v petih vrstah.

Policijski mesto Seneca, ki je bil svoj lastni načelnik in ki je dobival pred vojno le po \$90. mesečno plača za svoje spreponde po Main St., je dobival tekom dobrih vojnih časov po \$230 na mesec, in poleg tega je imel kar šest uniformiranih pomočnikov. Dobil je tudi lepo uniformo, oziroma dve: zimsko in poletno — in vrhu tega tudi lep avtomobil, da mu ni bilo treba hoditi. Na svoj avtomobil je naslikal tri zlate zvezde, in tudi na svoje uniforme je prisil zlate zvezde v znak svojega dostojanstva. Te dni so pa že odslonili tri policisce, in ostalim trem policijam so naznani, da kmalo ne bode potrebnega opravka za nje. Ko tudi ti trije odidejo svojim potom, ostal bodo le sedanjii načelnik kot po-

Nameni Ujedinjenega Odbora Južno Slovanskih Američanov

V drugi svetovni vojni so dali američki južni Slovenci svojim konstruktivnim delom svoj maksimum za izvojevanje zaga Ujedinjenih narodov nad tiranijo naci-fasizma. Organizovani Američani južno-slovanskega porekla se nadalje doprinjoajo svojo krepko podporo v ti dodatni vojni američkega naroda proti japonskemu militarizmu. Zato je prizadevanje demokratskega dela našega naroda v Ameriki dobro, kakor je znano, zaslzeno priznanje visokih krogov v Washingtonu.

Brez dvoma je, da leže uspehi našega naroda v organizaciji in edinstvu. To je najbolj manifestiralo v ti vojni kljub poizkusnim naporom raznovidnega nasprotiške propagande.

Nacionalni kongresi naših narodov v Ameriki so častno izpolnili svojo načelo. Vrhunečne uspehi njihovega dela je bilo osnovanje Ujedinjenega odbora južno-slovanskih Američanov. Pet kongresov je povzelo svoje konstruktivne sile v tem odboru. Na kongresu naših narodov se je uveljavilo njihovo edinstvo, katero je z aktivnostjo Ujedinjenih nadalje izgrajeno in izpeljano delo. Nasprotniki edinstva našega naroda niso uspeli s svojimi peklenskimi nameni kljub temu.

Delo Ujedinjenega odbora je povzelo pozitivne sile načionalnih kongresov in jih je pripeljal iz njihovih ozjih domov v široko politično javnost američko. S tem je Ujedinjeni odbor postal reprezentativna organizacija vseh demokratiskih američkih južnih Slovanov. S prinašanjem resnice o borbi naroda Jugoslavije je Ujedinjeni odbor stvarno dovršil veliko zgodovinsko vlogo.

V najbolj kritičnih časih, ko je propaganda vseh sovražnikov našega naroda cvetela v tem delu Evrope.

Sovražniki nove Jugoslavije ne mirujejo. Dasi je jugoslovanska reakcija razbita, niso njeni najbolj zagrizeni ostanki še vničeni. Pri vsakem koraku se oni trudijo, da zapestijo američko javno mišljenje.

Ujedinjeni odbor smatra za svojo dolžnost, da z združenjem vseh demokraskih moči našega naroda v Ameriki zavrne energično borbo za premembro principa Atlantske deklaracije za tisti del našega naroda, kateri je bil po prividenosti začetek za vseh narodov. Ujedinjeni odbor je s svojim dosedanjim delom zasluzil in opravičil zaupanje našega naroda v Amerikil. To nas vtrjuje v veri, da bo naš narod, posebno pa naši dosedanji sodelavci, še nadalje prožil v teh usodnih časih materialno in moralno pomoč Ujedinjenemu odboru, ker je potreba velika in nujna.

Ujedinjeni odbor je s svojim dosedanjim delom zasluzil in opravičil zaupanje našega naroda v Amerikil. To nas vtrjuje v veri, da bo naš narod, posebno pa naši dosedanji sodelavci, še nadalje prožil v teh usodnih časih materialno in moralno pomoč Ujedinjenemu odboru.

Ujedinjeni odbor južno-slovanskih Američanov
465 Lexington Ave.,
New York 17, N. Y.

njeni odbor s svojim efektivnim publicističnim delom u spel, da obvesti američko javnost o perfidnih mahnicih jugoslovanske reakcije in izobraževanje v inozemstvu in popolnoma razkrinkal lažnjivo legendu o Draži Mihaeloviču.

Radi tega, ker se je nevstrsen boril z resnico in iskal podpore za ustvarjanje principa demokracije na Balkanu, si je Ujedinjeni odbor opravičil zaupanje širokih slojev jugoslovanskega njeništva v Ameriki.

Pred Ujedinjenim odborom stoji še danes velike politične naloge. Zelo nevarno in škodljivo je trošiti zmoto, da se radi končane vojne v Evropi preneha z delom Ujedinjenega odbora. To je baš ono, na katero se kažejo sovražniki našega naroda. Nepravilni dobrokuti po dovršeni oboroženi borbi v Evropi pričajo, da bo borba za pravičen mir na svetu, zelo težka in ostra. Američki Jugoslovani ne moremo pasivno opazovati namenov reakcije, da ona zaigra pravice nadoda v Jugoslaviji, katera je bila pridobljena in izvojovana v kravji širiletni borbi. Za vsakega objektivnega opazovalca je očvidno, da zavisi od pravilne rešitve vprašanja Julijške pokrajine, Istre, Trsta in Koroške trajen mir v tem delu Evrope.

Ujedinjeni odbor smatra za svojo dolžnost, da z združenjem vseh demokraskih moči našega naroda v Ameriki zavrene energično borbo za premembro principa Atlantske deklaracije za tisti del našega naroda, kateri je bil po prividenosti začetek za vseh narodov.

Sovražniki nove Jugoslavije ne mirujejo. Dasi je jugoslovanska reakcija razbita, niso njeni najbolj zagrizeni ostanki še vničeni. Pri vsakem koraku se oni trudijo, da zapestijo američko javno mišljenje.

Ujedinjeni odbor južno-slovanskih Američanov
465 Lexington Ave.,
New York 17, N. Y.

ZDRUŽENJE VSEGA PRAVOSLAVJA

Washington, D. C., 13. junija. — Iz Kaira v Egiptu se javlja, da se bodo vsi oddelki pravoslavlja v krakem združili po načinu rimo-katoliške vere. Moskovski patrijarh je obiskal vse pravoslavne organizacije v iztočnih državah, kakor so v verskem pogledu bile dosedaj medsebojno ločene. Njavečja pravoslavna država na svetu, Rusija, je iz verskega stališča večinoma pravoslavna. Tej srednji organizaciji se bodo sedaj pridružili tudi carigradski (Istanbul) patrijarhat, kakor tudi vse pravoslavne občine na Grškem, Bolgariji in v Jugoslaviji, tako da bode pravoslavje zavzelo enako mesto, kakor rimokatoliška vatikanška organizacija.

Maša za vojaka
W nedeljo 24. junija ob 10.00 peta sv. maša v cerkvi sv. Cirila na osmi cesti v New Yorku za pokojnim vojakom Valentimom Kobilca ob priliku prve obletnice, ko je padel na zapadni fronti.

Sorodniki in prijatelji so uljudno vabljeni, da se vdeleže sv. maše obletnice.

Rojake prosimo, ko pošljemo za naročino, ako je vam le priročno da se poslužujejo — UNITED STATES osrednja CANADIAN POSTAL MONEY ORDER,

RAZGLEDNIK

CIGARETE

Radi svetovne vojne je pri

nas zavladalo tako veliko posnemanje cigaret, da jih je mogoče dnevno kupiti le po 20 do 60, ako se človeku poljubi v dve ali tri prodajalne, kjer prodajajo tobak in cigarete. Radi tega "pomanjanja" se sicer nikdo ne pritožuje, kajti vsakdo uvažuje dejstvo, da naši vojaki v Evropi in na Pacifiku morajo kaditi, da se na ta način sicer nekoliko razvedre med sporednimi strelnjanji.

Ker je pa nastalo pomanjanje cigaret vendorje tako, da je postal radi nakupovanja neprizetno, so tovarnarji tovarnega izdelkov priredili preiskavo porabe cigaret. Na ta način so dognali, da kadilci cigaret pomečejo več kot polovico cigaret na ulice, in sicer v obliki ostankov, katerih pravilno vratit je "čik".

Preiskovalci položajo posnemanje cigaret so namreč natančno proučevali dolgost "čikov", kateri leže vsepošvoden na ulicah naših mest, in sicer na povsem znanstvenih podlagah. Na ta način so dognali, da povprečna dolžina vsakega "čika" meri kar 1% palca, kar znači, da vsak kadilec cigaret pokandi le eno samo "inč" vsake cigarete. Za človeka, ki se poslužuje takega načina kadjenja, so cigarete seveda dočaj drage, kajti kadilec cigaret takoreč pomeče na ulice več kot polovico denarja, katerega izda za svoje cigarete. V Evropi se vse polno ljudi bavi z tem, da pobirajo "čike" po ulicah in jih potem spremene zopet v cigarete, ki so "hujše kakovosti", toda priča se že nismo prišli.

"The Mirror" v New Yorku poveda "da dosedaj američki oddelek komisije za kaznovanje nemških vojnih zločincev", še ni objavil imenika teh zločincev", in da "se je sodnik Jackson baje izrazil, da je negotovo, da li večje krovne zločinov na podlagi mednarodnega zakonika".

"The Daily News" v New Yorku, se še vedno zanima za voje na Pacifik. Te dni se bavi z bojni na otoku Borneo, in pravi, da je to skoraj nepotrebno, ker smo itak že povrnili Japoncem njihov nepričakovani napad na Pearl Harbor.

"The Journal-American" v New York izraža mnenje, da bi bilo najboljše ako bi povočali vsakih predsedniških volilcev tudi izvolili vse člane predsedniškega "kabineta" in poleg tega tudi podpredsednika.

SEDAJ LAJKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je združila pozornost vsega američkega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojnih pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljeni v Ameriko in pomagati postaviti najbolj napredno in najboljše državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da zdravene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega ustanovitve in moti. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je tako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovor na vprašanje, ki se tico sreča milijonov ... Človek, ki je bogato pisanano." — Tako se je izrazil veliki američki dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pohištvo Money Order na \$ sa lastnoročno podpisano(1) knjigo(1) :

Moje ime
Št. ulica ali Box
Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

DR. IVAN LAH

Vodniki in Preroki

FRAN LEVSTIK (1831—1887)

"Martina Krpana" pozna te vsi. Čitali ste ga v ljudski šoli in ste se snejali. Mislili ste, da je to lepa zgoda za otroke. Tudi to ste si zapomnili, da ga je napisal Fran Levstik. Ce bi bili matančne pozneje poznali Levstikovo hudomost, bi bili prišli na misel, da je "Martin Krpan" več nego zgoda za otroke. Pomiclile na sam cesarski Dunaj je prišel velikan, Berdavus po imenu. Vse junake svojega časa je vabil na boj in nikogar ni bil, ki bi ga bil ukrotil. Cesar pa tudi ni bil tak, da bi se rekel: nikogar ni bil, ki bi si upal nadjen. Mnogo junakov se je spustilo z njim v boj, a vsakega je zmogel. Nazadnje se ga je lotil sam cesar in avstrijske narode. V tej dobi je rastel Levstik, načrtev kritik in borec, pristren slovenski človek, ki je globoko poznal narodovo dušo, njagovo srce in jek, in razdiral znotra in predskoke preteklosti in sodobnosti, da bi našel pravo pot našemu narodnemu življenu. Njegov vzor v literaturi je bil Srb Karađić, ki je z narodnimi pesmimi in avtočnim jezikom položil temelj novi srbski literaturi, v politiki pa mu je kazal pot črščko bojevnika Havlička, ki je neučasno zagovarjal pravice svojega naroda.

Usoda je poskrbela, da se je Levstik rodil v kraju, kjer se govorja baje najlepša slovenska. To je okolica Velikih Lašč. Ko so pripeljemo v Lašče, vidimo pred cerkvijo Levstikov spomenik, ki so mu ga postavili hvaležni rojaki. Ako krešemo preko polja proti severovzhodni strani, nas pozdravlja Kirpanovi moči! Krpanove preproste besede padajo kar kar kladivo na melkužni cesarski dvor in njegove ministre. Za plačo ne zahteva nič drugega nego pravico, da bo mogel pošteno živeti. Tako je postal Martin Krpan naš narodni junak. To je naš narod ob času, ko mu je rezala kruh dunačka gospoda, in Levstik, ki je bil revolucionarna glava, je hotel pokazati, da leži v tem narodu velika lastna sila, ki je kljub vsem težavnim časom vzpostila tako, da on rešuje Dunaj, ne Dunaj njega. Samo da se v svoji slovenski preprostosti tega ne zaveda. "Martin Krpan" je izšel deset let po revolucioni leta 1848, ko je stal "Berdavus" pred Dunajem....

STADIUM KONCERTI

Amsterdam Ave. & 138th St., New York at 8:30 P. M.

Philharmonic Symphony Orchestra

Danes zvečer — Gala Otvoritveni program — Nathan Milstein, violinist in Ves Tolokovska vspored z Rodzinski-jem

19. junij — Bach, Beethoven z Smallem-on

21. " — Ves Ameriški vspored z James Melton, Metropolitan zvezdnikom

22. " — Wagner, Strauss, — Frančekov vspored

22. " — Gen. Platoffov Zbor Donskih Kozakov

24. " — Mozart, Mahler, Straussov vspored

20,000 dobitnih sedežev od 30¢ in več

* SINFONIJE POD ZVEZDAMI •

ZANIMIV FILM, KI GA NE SMETE ZAMUDITI! SEDAJ MORETE KONČNO VIDETI SLOVITO ODERSKO IGRO:

"JUNIOR MISS"

SPÖDBUDEN, SRCE OGREVAVOČ FILM, KI GA BOSTE Z VESELIJEM POZDRAVILI IN VŽIVALI... IN NASTOPA ONA LJUBKA. SIJAJNA MLADA FILMSKA ZVEZDNIČKA

...Peggy Ann Garner...

IN ZVEZDNAT PODPORNI ZBOR

Izkreno priporočamo čitateljem tega lista, da si prav gotovo ogledate ta film, tako da boste imeli nepozabljiv, svetil in razveseljiv doživljaj!

SVETOVNA PREMIJERA SEDAJ V

RIVOLI THEATRE

BROADWAY & 49th STREET, NEW YORK

A WAR HALF WON... IS NOT VICTORY!

Buy EXTRA WAR BONDS

Ideje leta 1848 so živo ostale v spominu mladič, ki je v teh viharnih časih študirala na šolah in ta mladina ni mogla biti zadovoljena s poniznostjo in udanočijo, ki so jo priznale. "Novice", in z nezmožnostjo in z brezglavostjo, ki so jo kazali slovenski pravici, ker niso imeli jasno začrtanega političnega programa. "Vsa moč izhaja iz ljudstva", je bilo geslo leta 1848, a ljudstvo se ni zavedalo svoje moči in vlada je po revoluciji z vso silo priznala naše male avstrijske narode. V tej dobi je rastel Levstik, načrtev kritik in borec, pristren slovenski človek, ki je globoko poznal narodovo dušo, njagovo srce in jek, in razdiral znotra in predskoke preteklosti in sodobnosti, da bi našel pravo pot našemu narodnemu življenu. Njegov vzor v literaturi je bil Srb Karađić, ki je z narodnimi pesmimi in avtočnim jezikom položil temelj novi srbski literaturi, v politiki pa mu je kazal pot črščko bojevnika Havlička, ki je neučasno zagovarjal pravice svojega naroda.

Usoda je poskrbela, da se je Levstik rodil v kraju, kjer se govorja baje najlepša slovenska. To je okolica Velikih Lašč. Ko so pripeljemo v Lašče, vidimo pred cerkvijo Levstikov spomenik, ki so mu ga postavili hvaležni rojaki. Ako krešemo preko polja proti severovzhodni strani, nas pozdravlja Kirpanovi moči! Krpanove preproste besede padajo kar kar kladivo na melkužni cesarski dvor in njegove ministre. Za plačo ne zahteva nič drugega nego pravico, da bo mogel pošteno živeti. Tako je postal Martin Krpan naš narodni junak. To je naš narod ob času, ko mu je rezala kruh dunačka gospoda, in Levstik, ki je bil revolucionarna glava, je hotel pokazati, da leži v tem narodu velika lastna sila, ki je kljub vsem težavnim časom vzpostila tako, da on rešuje Dunaj, ne Dunaj njega. Samo da se v svoji slovenski preprostosti tega ne zaveda. "Martin Krpan" je izšel deset let po revolucioni leta 1848, ko je stal "Berdavus" pred Dunajem....

Dane zvečer — Gala Otvoritveni program — Nathan Milstein, violinist in Ves Tolokovska vspored z Rodzinski-jem

19. junij — Bach, Beethoven z Smallem-on

21. " — Ves Ameriški vspored z James Melton, Metropolitan zvezdnikom

22. " — Wagner, Strauss, — Frančekov vspored

22. " — Gen. Platoffov Zbor Donskih Kozakov

24. " — Mozart, Mahler, Straussov vspored

20,000 dobitnih sedežev od 30¢ in več

* SINFONIJE POD ZVEZDAMI •

Dve leti je postal pri Pacetovih, a ker se je modbina preseila v Ljubljano, je postal Levstik brez službe in se je vrnil znotra domov. Domačija je bila že leta 1855 prodana, zato se je naselil pri sosedu Ilij, kjer je v leseni lopri ob čremnem kruhu in domači hrani pisal in študiral. Tu je dovršil svoje znamenite "Napake slovenskega pisanja", v katerih je presejal jezik naših tedanjih pisateljev in pokazal, kako slabje pišejo, ker se pravče ravljajo po nemščini, ker ne pozna dobro narodnega jezika in ker se boje vsake kritike. Istočasno sta izšla dva druga važna njegova spisa "Potovanje od Litije do Čateža" in "Martin Krpan" — čimer je Levstik položil temelj našemu novejšemu slovenski. V "Potovanju" je opozoril mlade pisatelje, koliko zanimivih snovi za povesti se nahaja med narodom, in z

Položaj prebivalstva v Jugoslaviji

Radi vojne so v nekaterih krajih nastale čudne razmere; toda gospodarski položaj se hitro boljša z pomočjo organizacije UNRRA.

Mr. Allan Hall, ki je vodja in podpravnatelj organizacije UNRRA, oziroma oddelka za Jugoslavijo, je nedavno imel v Belgradu posvetovanje z časniškimi poročevalci. Tem povodom je izjavil, da je Jugoslavija živila mlada dežela, katera je sklenila postati vesna v svoji živnosti, dasravno je morala izredno mnogo prestati tekom svetovne vojne.

Allan Hall je obiskal neko vas, katera je tekom vojne prišla kar 48krat v drugo last, in je potem bila razrešena. On tudi priponuje, da je v Jugoslaviji mnogo dolin, v katerih bivajo izključno le ženske, kajti vsi moški so bili tekom vojne ubiti. V neki teh dolin je pomanjkanje oblek tako veliko, da ženske po dnevnu sploh nikdar ne ostavijo svoje hiše in da obdelujejo svoja polja le po noči. Prebivalstvo mesta Sarajevo je zelo naraslo, kajti v mestu je prišlo k ar 80,000 bekunec iz raznih vasi. V tem mestu je tudi 100,000 ljudi, ki morajo stradati, dočim jih je v Zagreb, da bo Levstiku odprta gladka pot v življeno, a zgodilo se je, da se je sprl z matematiko in brez maturje zapustil gimnazijo. Postal je domači učitelj v Ljubljani, zbral svoje mlade pesmi in jih izdal. A kaj naj počne v Ljubljani on, ki je gledala manj mladina s toliki mi nastami, in sedaj ni mogel nadaljevati svojih študij! Odšel je v Olomouc na Moravsko v nemški vitezki red: upal je, da se bo tu mogel nemoteno posvetiti svojim živilskim študijam. Ni nesreča brez stene. Tu se je seznanil s češčino, prevajal je kraljevovske rokopise in klub samostanskemu zidovju tujega nemškega viteškega reda je slasil o ljuti borbi, ki jo je tiste čase boril češki narod za svoje pravice, ter spoznal imena in nazore narodnih in političnih voditeljev. Toda očrnili so ga iz Ljubljane, da so njegove pesni pohujšljive in nevarne, posezno zato, ker jih je mladina čitala z velikim navdušenjem. Levstik je moral zapustiti nepravljivo samostan in je odšel na Dunaj. Tam je poslušal na univerzi našega učenjaka Miklošiča in Levstik bi bil postal njegov najboljši učenec. Toda brez maturje se ni mogel vpisati kot reden slušatelj in, ker mu je pošel denar, se je moral vrniti domov. Peš le šel preko Gradiča na Slovensko, kjer je dobil službo domačega učitelja pri grofu Pacetu na gradu Turn pri sv. Križu. Dobra volja ga ni zapustila in kadar je prišel domov v Lašče, je zabil domače ljudi z duhovitim pesmimi in krepkimi dovtipi.

"Martinom Krpanom" je postal vzor, kajko je treba pisati povest v pravem narodnem jeziku. Vsi ti spisi pa niso prinesli Levstiku ne službe temveč tožko borbo s tistimi, ki so mislili, da so pri zadeti. Levstik se je dobro zavadel svojega poklicja in je krepko odgovarjal na ugovore svojih nasprotnikov. Začela se najtežja leta njegovega življenga. Odšel je k pesniku Vilhanju na Kalem kot domači učitelj, od tam pa leta 1861 v Trst kot tajnik k "Slovenski čitalnici". V Trstu je našel nekaj dobrih prijateljev, med njimi pesnika Ognarja, marljivega in dobrega prevajalca iz tujih literatur. Tržaški rodujubi so namernavali izdajati slovenski list, ki bi mu bil Levstik učitelj. Levstik se je pripravljal reno na to važno delo, študiral Miklošičev delo in hotel spopolnit slovenski pismeni jezik na podlagi staroslovenščine. Kot učenek je bil imel priliko raziskati svoje nazore v javnosti. Do tega pa ni prišlo, ker ni bi-

lo za list potrebnih sredstev, in Levstik se je razočaran v Ljubljano, kjer je postal urednik Vilharjevega lista "Naprej", ki je začel izhajati leta 1863. "Naprej" je bil nas prvi politični list in Levstik je tako krepko napadal vladu in se boril za slovenske pravice, da je bil list ustavljen, Vilhar obložen v zapor in Levstik zaretovan.

Tega leta so ostanovili "Slovensko Matico" v Ljubljani in Levstik je postal njen tajnik. Ker pa "Matica" ni hotel tajnik plačevati, je Levstik tajništvo odložil in dobil službo pri odboru za izdajo slovensko-nemškega slovarja Gradivo, nesramno za slovar v prejšnjih časih, je že dolgo čakalo na svojega mojstra. Levstik se je lotil urejevanja z vso svojo temeljitoščjo. Toda nekaterim se je zdelo njegovo delo prepočasno in preobčurno, drugim predrago in Levstik je bil leta 1868 zaretovan brez službe.

(Dalje prihodnjic.)

N.A. DOBLUSTII

Te dni sta prišla na dopust nač dve leti. Seveda je bilo k svojim staršem slovenska snidenje zelo prisreno med vojaka in sicer: John Pirnat, svojci, posebno še iz razloga sin Johna in Barbare Pirnat ker sta se po tolikem času srečali v Norwalk, Conn., ter Johnča in zdrava povrnila. Želim Ogrinc, sin družine Johna O-jima v bodočem, da bi bila srečna iz E. Norwalk, Conn. Črna kjerkoli se bosta nahajajo. Slednji je bil ujetnik v Nemčiji, ter da bi se spet prekjomil 18 mesecev, ter je bil še goče povrnila k svojim ter to pred kratkim osvobojen. John pot za stalno in zmagoval. Pirnat, pa je bil na Filipinih!

A. F. Svet.

NOČEM PLAČATI VEČ KOT

NAVIŠIE URADNE CENE!

NE SPREJMEM RACIONIRANIH

ŽIVL AKO NE ODDAM ZNAMK!

HELP WANTED :: ZENSKO DELO

HELP WANTED :: Help Wanted (Female)

ZENSKE ZA ČISTITI
URADNIŠKO POSLOPJE
KRATKE URE ... POČITNICE
\$22 NA TEDEŇ
NADURNO DOBOLE, AKO ŽELITE.
DOBRE RAZMERE
Vprašajte SUPERINTENDENT
1501 BROADWAY, near 43rd ST. NYC
(116-122)

HAND PAINTERS
Experienced — Inexperienced
HAND PAINTERS ON TIRES
GOOD PAY
STEADY POSITION
Apply:
MU 6-6496
(113-119)

GIRLS (OVER 16)
No Experience Necessary
for LIGHT INTERESTING WORK
on PAPER NOVELTIES
Continuation School Students Accepted — Steady or Vacation Only
Apply: LOCUST NOVELTY CO.
628 BROADWAY N. Y. C.
(118-124)

KUHARICA
MAJHEN ZAVOD ZA
STARE LIJDI
DOBRE URE — STALNO
SPI NOTRI — SOHA, HRANA
Vprašajte:
HOLLIS 5-6161
(113-119)

GIRLS — WOMEN
NOVELTY GLASS
WORKERS
SPUN AND SOLID
PLEASANT SURROUNDINGS
SAPAL NOVELTY GLASS
349 — 2nd AVENUE N. Y. C.
(118-120)

JEWELRY WORKER
BENCH HANDS-SOLDERERS
STEADY — GOOD PAY
Apply:
J A Y K E L
307 — 5th AVENUE
New York City
(116-119)

KUHARICA
DOBRAPLAČA
NEDELJE PROSTE
Vprašajte:
RESTAURANT
22 EAST 13th STREET
New York City
(116-119)

Pomočna PERICA
ZAVOD ZA OTROKE
CAMP V POLETIJU
STALNA SLUŽBA SKOZI LETO
\$60 NA MESEC
HOPEWELL SOCIETY, 218 Gates Avenue, Brooklyn, N. Y. Main 2-0209
(116-121)

WANTED IMMEDIATELY
COOK WAITRESS
EXCELLENT SALARY FOR RIGHT PERSON
Cook's Hours: 12 Noon to 9PM
Other Shifts at Your Convenience
Home Like Working Conditions
STEADY POSITION
REFINED CLIENTELE
ADAM'S LUNCHEONETTE
644 Mt. Prospect Ave.
NEWARK, N. J.
(118-124)

PANTRY GIRL
ZAVOD ZA OTROKE
CAMP V POLETIJU
STALNA SLUŽBA SKOZI LETO
DOBRA PLAČA
HOPEWELL SOCIETY, 218 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. Main 2-0209
(115-121)

HIGH SCHOOL GIRLS
EARN A GOOD SALARY DURING VACATION
Also GIRLS and WOMEN
Ages 16 Years and up
LIGHT FACTORY WORK
NO EXPERIENCE NECESSARY
POST WAR FUTURE
Apply Immediately
K & W GLASS WORKS INC.
70th and Durban Avenue
NORTH BERGEN, N. J.
and 418 — 54th Street
WEST NEW YORK, N. J.
WMC Rules Observed
(118-124)

WAITRESSES WANTED
NIGHT WORK
Excellent pay with good tips — Experienced only — Steady work — Apply immediately.
BRIGHT SPOT DINETTE
300 KEARNEY AVE.
KEARNY, N. J. Tel Kearny 2-3834
(117-123)

BUY "EXTRA" WAR BONDS

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil</

SERZANT DIAVOLO

:: Spisal MARCEL PRIOLLET ::

Odgovor ljubljene moža s em pričakovala v nepopisem v nepopisem razburjenju. Toda težko pričakovanega odgovora ni bilo. Vsak dan sem se bolj upogibala pod težo bolesti, vendar sem pa imela še toliko poguma, da sem zahajala pogost k neki stari kmetici, kamor sem si dajala pošiljati pošto.

Nekoga dne sem končno našla pri kmetici pismo iz Afrike, toda pisava mi ni bila znana. Tako sem sluhila novo nesrečo. Večkrat sem obrnila pismo v roki, predno sem ga prečitala.

Slednjič sem premagala strah in prečitala naslednje vrstice:

"Pišem vam, gospodična, da izpolnim željo umirajočega. Moj tovaris Filip je prispeval na Obalo slonove kosti v neugodnem času. Tu je baš razsajala žolta mrzlica in neusmiljeno kosila med Evrope.

Moj prijatelj ni bil vajen tukajnjega podnebjja in takoj je postal žrtve te strane bolzni. Umrl je včeraj z vašim imenom na ustih. Do zadnjega trenutka se je zavedal.

Cim se je izpovedal duhovniku, me je poklical in mi dejal: Peter, sporoči Moniki, da mi je bila vse na svetu. Toda obenem jo moraš tudi prepričati, da ne morem prikleniti žive nase, če umrem. Premlada je še, da bi se odrekla ljubezni.

Naj si raje ustanovi domače ognjišče. Ljubim jo tako, da ji želim popolno srečo. Po teh basedeh je začel Filip umirati. Zatisnil je oči in zašepetal trikrat: Monika! Monika!

To je bil njegov zadnji zdihljaj. Filipo vo trpljenje je bilo končano.

Sporočam vam točno njegove zadnje besede in vas prosim sprejeti izraze mojega iskretnega sožalja.

Peter Boyer."

Tega pisma pa grofica de Royaljoie ni znaла na pamet. Iza nedrij je namreč potegnila zmečkan in s solzami namočen papir, ki je bil nekaka oporoka nesrečnega Filipa, in z drhtečim glasom je prečitala zadnjo željo ljubljene ženina, pokopanega daleč v tujini.

Monika je nekaj časa molčala in zbirala moči, da bi mogla nadaljevati svojo žalostno povest. Morda je upala, da ji krute maske zdaj odpuste, da je grešila, saj je bil njen že davno odkupljen s trpljenjem.

Toda Doz, Krvnik, Smit, Orel, Naprsteč, Harlekin, Razbojniki in Plavobradec so trdovratni molčali. Uboga lutka ranjenega srca se je moral še enkrat premagati in obuditi preteklost. Solznih oči je nadaljevala:

Ko sem zvedela, da je Filip mrtev, sem mislila, da mi poči srce.

Toda smrt, ki mi je ugrabila ženina, mene ni hotela. Preživelam sem ta udarec in moral sem skrivati svoje gorje, da bi oče in mati ne slušila, da sem junakinja pretresljive tragedije.

In čas je zopet hitel... Nedolžno bitje, katero sem nosila pod svojim srečem, se je že oglašalo. Kljub vsemu sem ga ljudila. Saj je bilo vse, kar mi je ostalo po Filipu.

Vse noči nisem zatisnila oči. Razmišljala sem, kako najti izhod iz kritičnega položaja. Trpela sem tako, da sem že hotela roditeljem priznati svoj greh.

Nameravala sem jim zadati ta neizogibui uđarec. Odlašala sem priznanje sahno iz strahu pred posledicami. Nekoga dne ko smo se deli vsi trije na terasi — mati je pletha, oče je čital novine, jaz sem pa mehanično vezala prit in mislila na nesrečnega Filipa me je ne-nadoma zdramil iz zamišljenosti prestrašen krik.

Dvignila sem glavo in opazila, da je oče ze-

lo razburjen. Skoro proti svoji volji mi je ušlo vprašanje:

— Kaj ti je, oče?

Monsieur de Betcourt se ni dal prosi, da bi mi pojasnil vzrok svojega gneva. Zamahnil je z novinami po zraku in vzkliknil:

— To pa je že od sile! Demoralizacija je zajela celo aristokracijo. Evo, tu je opisan skandal v aristokratskih krogih.

22-leten hčerk grofa X. je zapeljal fant in dekle njegovega imena noč izdati. Grofova hčerka je noseča. Oče jo je spodil. Nesrečnico so našli blodečo po ulicah, od bolesti napolnabno. Takoj so jo odpeljali v bolnico, a polnica je uvedla preiskavo.

— Ubogo dekle! — sem vzdihnila in pomisila, da njena usoda močno spominja na mojo.

Oče me je pa prekinil in vzkliknil ogorcevno:

— Tebi se smili, Monika!... Meni pa prav nič. Naše hčerke so cvet aristokratske družbe in zato morajo budno paziti na svojo neomaidevanost. Onim, ki se spozabijo in greše, nimogoč oprostiti.

Glas se mu je tresel od razburjenja, ko je pripomnil:

— Če bi zadela taka nesreča našo rodbino, bi ne storil tako, kakor je storil grof X., temveč bi kar sam zadostil pravici.

— Pravica!

— Da. Najprej bi ustrelil njo, ker je oskrnila naš grb, da zadosti živalskemu nagonu.

A ko bi ubil mater in otročica, bi obrnil o-rožje proti sebi.

— Ustrelili bi se?

— Da, brez obotavljanja!

Očetov odgovor je za vedno zapečatil moja ustva.

Svoje sramote nisem mogla priznati, ker bi povzročila strašno tragedijo in postala morilka bitja, ki mi je bilo že najdražje na svetu.

In tako sem raje molčala. Toda življenje v Pecheveque mi je postalo po pogovoru z očetom nezanosno. Vedela sem dobro, da ne bom mogla več dolgo prikrivati nosečnosti.

Tedaj sem se spomnila materine sestre, katero je moj oče zaničeval, ker se v mladih letih ni ozirala na predsedke aristokratske družbe.

Zlobni jeziki so celo trdili, da ima za seboj več ljubavnih pustolovščin. Toda prišla je starost in zakrila škandale s plaščem pozabljenja.

Moja stara sorodnica je samotarila v svojem domu v La Lozere. Glavna njena skrb je bila pomagati siromašnemu prebivalstvu tega dela.

— Nemanjka nisem mogla priznati, ker bi povzročila strašno tragedijo in postala morilka bitja, ki mi je bilo že najdražje na svetu.

Teta Boise me je večkrat prosila, naj ji pridev pomagat, pa sem vedno našla kak izgovor. Videla je nisem že več let, ko me je pa zadeva nesreča, sem takoj pomislila na njo.

Pomaga nesrečnim in tako sprejme morda pod svojo streho tudi mene, svojo nesrečno nečakinjo.

Pisala sem ji dokaj nejasno pismo, v katerem sem ji namignila, naj me povabi k sebi. Tako mi je odgovorila, naj kar pridev.

Moji roditelji, ki so opazili izprenemblo v mojem zdravstvenem stanju, niso imeli nobenih pomislekov proti mojemu odhodu.

Upali so, da bo gorski zrak blagodejno vplival na moje zdravje. Ta misel jih je tolatala v zavesti, da me nekaj časa ne bodo imeli doma.

V Mende sem prispevala nekoga krasnega južnega jutra. Gore so se zdele pod sinjin nebom še lepše, zrak je bil čist, okolica romantična.

... Dalje prihodnjie...

REFORME V JUGO-SLAVIJI

Beograd, 14. junija (ONA) — Jugoslovanska Narodno-Osvobodilna Fronta, ki je vladajoča politična struja, je stavila zahtevo, da naj vlada zapleni nekatera posestva, v svetu izvede agrarne reforme, ki naj bi omogočila posest zemlje tudi onim kočarjem, ki v sedanjih razmerah nimajo lastnih polj.

Osvobodilna fronta je sklical velike shode po vsej deželi, ter zahtevala od vlade, da pred zemljišča samostanov in posestvja vseh takih oseb, ki same ne obdelujejo svoje zemlje, vložnimi kmetom. Predlog je stavljen, da se uvede pri neobdelanih zemljiščih načelo delitve pridelka ali pa najemnina.

Madžari objavili seznam vojnih zločincev

Zeneva, 14. junija. — ONA.

Madžarska provizorična vlada je objavila svoj prvi seznam vojnih zločincev, ki obsegajo 105 imen. V prvih skupini se nahajajo med drugimi tudi dr. Ladislav Bardossy, ki je podpisal vojno napoved Rusiji, Britaniji in Zedinjenim državam; Karl Bartho, Michael Teleky in general Szombathelyi, načelnik generalnega stana madžarske armade. V drugi skupini se nahajajo Bela Imredi in Štanjay in drugi.

Čehoslovaki nameravajo trdo nastopati

New York, 14. junija. ONA.

Vsi omi Čehoslovaki, ki se niso vdeležili gibanja odpora, akoravno so imeli priliko, bodo izključeni iz armade. Tukajšnji čehoslovaški urad za informacije je prejel iz Pragi tudi obvestila o drugih kategorijah ljudi, ki bodo črtani iz seznamov armade. Tako na primer bodo izključeni vsi oni, ki so Nemcem zatrjevali, da so nemškega pokoljenja. Oni, ki so zavzemali visoke pozicije za časova okupacije. Ljudje, ki so nagrabili premoženja v času, ko je narod trpel pod okupatorjem.

RAZMERE V GRČIJI

Atene, 12. junija. ONA.

Karkoli si nekdo ogleduje razmere na Grškem, vtišne ne bo utekel, da se Grčija zvija v zadnjih krilih njene dekadentne vladajoče klike. Po krvavih spopadih preteklega decembra je obležala delžeta v izčrpnosti umiranja. Šest mesecov je poteklo, toda mir in red še vedno nista nastopila po vsej deželi.

Najbolj očividna potega grškega političnega življenja je, da vlada nima nobenega vpliva. Sedanji ministerski predsednik je prav kot njegov predhodnik pod vplivom neodgovornih vojaških klic, ki terrorizirajo vse protifašistične elemente in republikance, hoteče uveljaviti monarhistično reakcijo. Ministerski predsednik Loulgaris je le politična marijoneta, njegovi ministri pa so prazne niče.

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinješega izdelka.

"KEY OF HEAVEN"

v finem usnju \$1.75

Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

HELP WANTED ::

DELAVCE ISCEJO

DELAVCI NA USNJU
IZURJENI
ZA POKRITJE OKVIRJEV IN
"DESK SETS'S"
5 DNI — STALNO DELO
Vprašajte: H. G. CHADELL
402 WEST BROADWAY, N. Y. C.

(115-121)

ČEV LJL
ČEV LJLJARJI — LASTERS
za "TOE and BALLET" ČEV LJL
340 E. 79th ST., CITY
BU 8-6364
(118-120)

PLATFOR MAN
CHAUFFEUR
ZA MILK DEPOT
\$50 NA TEDEN
PONOČI
5120 FOSTER AVE., BKLYN
BU 4-3000
(118-124)

JOB PLATE POLISHER
Potem tudi PLATER
Stalno Delo — Najvišja plača
Mnogo nadurenje — Povojna bo-
dočnost — Vprašajte pri:
ROYAL PLATING WORKS
330 CANAL PLACE, BRONX
(117-123)

SUPERINTENDENT
PRVOVRSTNA "WALK-UP" STANO-
VANJSKA HIŠA V WEST BRONX
4 VELIKE SOBE
Plin in električna brezplačno
NAJVIŠJA PLAČA
Poklicite JE 8-8488 med 4 in 8 P. M.
(118-124)

MIZAR Cabinet Maker
NA FINEM POHISTVU
DOBRA PLAČA PRIJETNE
DELAVSKE RAZMERE
Vprašajte: FURNITURE STUDIOS
636 — 1st AVE. (3rd floor)
New York City
(116-119)

JEWELRY WORKER
BENCH HANDS — SOLDERS
STEADY — GOOD PAY
Apply:
JAY KEL
307 — 5th AVENUE
New York City
(116-119)

SUPERINTENDENT
BROOKLYNSKA HIŠA
2 "Walk-ups" — 40 družin. — 1 stoker
heating unit, tudi "taxpayer" en blok
od postopja.
\$175. — 4 sobe, plin in električna
PR 4-4042 — 5-8 PM.
(115-121)

DRILL PRESS
OPERATORS
INSPECTORS
LATHE HANDS
PODNEVNI ALI PONOČNI ŠIHT
— DOBRA PLAČA —
MNOGO NADURENJA
PRIJETNE DELAVSKE RAZMERE
EQUITABLE MFG. CO.
18 EAST 17th ST., blizu Union Sq.
New York City
(6-15-20)

MAN — GOOD POSITION FOR
RIGHT MAN
LIGHT FACTORY WORK
Good salary; Evening shift; Pleasant
working conditions — Apply immediately.
LUSTEROID CONTAINER
CO., 10 PARKER AVE., WEST,
MAPLEWOOD, N. J. (1/2 block from
31 Bus.) — WMC Rules apply.
(117-119)

MOŠKO in ŽENSKO, DELO
MOŠKO in ŽENSKO, DELO
POTREBUJEMO ČISTILCE (KE)
URADOV — Ure: 5:30 do 10:30 AM
zvezč: ali 5:30 PM do 12:30 AM.
Stalna služba, dobra plača, prikladna
zvezč — 32nd St. in 7. avenue, nasproti
Pennsylvania R. R. postaje. — Prijetne
delav. razmere, upravljene po 3 mesecu službe.
Oglasite se od 9 AM do 5 PM na 303
7th AVE., N. Y. C. Vprašajte za Mr.
Schaefer ali Mr. Fagan, soba 704-D.
(6-18, 20, 22)

United We Stand By Fitzpatrick

HELP WANTED ::

MAN WANTED
TO ASSIST IN FACTORY
EXCELLENT SALARY
STEADY WORK
EXCELLENT OPPORTUNITY FOR
SOBER RELIABLE MAN
ESSENTIAL WAR WORK
GOOD HOURS
WMC Rules observed
CALL UNION 7-0889
ASK FOR MR. POLLACK
(113-119)

PLANT GUARD
RELIEF MAN — THREE DAYS
WEEKLY
U. S. E. S. Referral Required. —
Apply Immediately.—HAYDU BRODS.
MT. Bethel Road, PLAINFIELD,
N. J. — Tel. Plainfield 6-0878
(113-119)

TRUCK MECHANICS
VETERANS PREFERRED
ALTERNATE SHIFTS — STEADY
EMPLOYMENT WITH POST-WAR
SECURITY. — FLEET WORK
WMC Rules observed. — KRAFT CHEESE CO.
975 West Side Ave., Jersey City, N. J.
(113-119)

PORTEURS
EXCELLENT WORKING CONDITIONS
IN CLEAN MODERN PLANT — A REAL POST WAR FUTURE
Good Pay — 5½ day week
Apply immediately.

FINCH TELECOMMUNICATIONS INC.
1 Pleasant Ave., CLIFTON